

RETTENS DOM (fjerde afdeling)

18. oktober 2011 *

I sag T-439/09,

John Robert Purvis, Saint-Andrews (Det Forenede Kongerige), ved advokaterne S. Orlandi, A. Coolen, J.-N. Louis og É. Marchal,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet, først ved H. Krück, A. Pospíšilová Padowska og G. Corstens, derefter ved N. Lorenz, A. Pospíšilová Padowska og G. Corstens, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Europa-Parlamentets afgørelse af 7. august 2009 om at meddele sagsøgeren afslag på at få sin supplerende frivillige pension udbetalt som et engangsbeløb,

har

* Processprog: fransk.

RET TEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, I. Pelikánová (refererende dommer), og dommerne K. Jürimäe og M. van der Woude,

justitssekretær: fuldmægtig K. Pocheć,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 29. marts 2011,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

- ¹ Europa-Parlamentets præsidium (herefter »præsidiets«) er et organ under Europa-Parlamentet. Ifølge artikel 22, stk. 2, der bærer overskriften »Præsidiets opgaver«, i Parlamentets forretningsorden i den version, som gælder i forhold til sagens faktiske omstændigheder (EUT 2005 L 44, s. 1), træffer præsidiets bl.a. afgørelse om finansielle, organisatoriske og administrative spørgsmål vedrørende Europa-Parlamentets medlemmer (herefter »medlemmerne«).

- 2 På dette grundlag vedtog præsидiet regulativet om omkostningsgodtgørelser og andre godtgørelser til Europa-Parlamentets medlemmer (herefter »omkostningsregulativet«).

- 3 Den 12. juni 1990 vedtog præsидiet regulativet om en (frivillig) supplerende pensionsordning for medlemmerne (herefter »regulativet af 12. juni 1990«), som er indeholdt i bilag VII til omkostningsregulativet.

- 4 I regulativet af 12. juni 1990 i den version, som var gældende i marts 2009, fastsattes bl.a.:

»Artikel 1

1. Indtil der er vedtaget en fælles statut for medlemmerne, og uafhængigt af de pensionsrettigheder, der er fastsat i bilag I og II, har medlemmer af Europa-Parlamentet, som i mindst to år har betalt bidrag til den frivillige pensionsordning, og som er opført i deres hverv, ret til en livslang pension fra den første dag i måneden efter den, hvori de fylder 60 år.

[...]

Artikel 2

1. For hvert hele år, mandatet har varet, andrager pensionen mellem 3,5% og 40% af grundvederlaget for en dommer ved De Europæiske Fællesskabers Domstol og for hver hele måned 1/12 af dette beløb.

2. Den maksimale pension andrager 70 % (mindst 10,5 %) af 40 % af grundvederlaget for en dommer ved De Europæiske Fællesskabers Domstol.

3. Pensionen beregnes og udbetales i euro.

Artikel 3

Tidligere medlemmer eller medlemmer, som ophører i deres hverv, før de fylder 60 år, kan anmode om, at deres pension udbetales straks eller på hvilket som helst tidspunkt fra ophøret af deres hverv til det tidspunkt, hvor de fylder 60 år, forudsat at de er fyldt 50 år. I sidstnævnte tilfælde svarer pensionen til det på grundlag af artikel 2, stk. 1, beregnede beløb multipliceret med en faktor, som beregnes på grundlag af medlemmets alder på det tidspunkt, hvor han begynder at oppebære sin pension, i overensstemmelse med følgende tabel [...]

Artikel 4 (udbetaling af en del af pensionen som et engangsbeløb)

1. Maksimalt 25 % af pensionsrettighederne beregnet på grundlag af artikel 2, stk. 1, kan udbetales som et engangsbeløb til aktuelle eller tidligere medlemmer, som er tilsluttet den frivillige pensionsordning.

2. Denne mulighed skal udnyttes, før udbetalingerne påbegyndes, og er uigenkaldelig.

3. Med forbehold af det i stk. 1 nævnte maksimum påvirker eller nedsætter udbetalingen af et engangsbeløb ikke de pensionsrettigheder, der tilkommer en efterlevende ægtefælle eller de børn, som den tilsluttede har forsørgerpligt over for.

4. Engangsbeløbet beregnes på grundlag af medlemmets alder på det tidspunktet, hvor pensionen forfalder til betaling, i overensstemmelse med følgende tabel [...]

5. Engangsbeløbet beregnes og udbetales i euro. Udbetalingen foretages før den første pensionsudbetaling.

[...]«

5 Den supplerende pensionsfond blev stiftet af Parlamentets kvæstorer i form af en forening, der drives uden vinding for øje, under navnet Pensionsfonden for Europa-Parlamentets Medlemmer (herefter »ASBL«). Foreningen stiftede på sin side et investeringsselskab med variabel kapital med hjemsted i Luxembourg under navnet Pensionsfonden for Europa-Parlamentets Medlemmer — Investeringsselskab med Variabel Kapital (herefter »SICAV«).

6 Statutten for Europa-Parlamentets medlemmer blev vedtaget ved Europa-Parlamentets afgørelse 2005/684/EF, Euratom, af 28. september 2005 (EUT L 262, s. 1, herefter »statutten«) og trådte i kraft den 14. juli 2009, den første dag i Parlamentets syvende valgperiode.

- 7 Ved statuten blev der for medlemmerne indført en endelig pensionsordning, som ikke er bidragspligtig, og som giver ret til alderspension fra det fyldte 63. år.
- 8 I statuten fastsættes der overgangsforanstaltninger for den supplerende pensionsordning. I statuttens artikel 27 bestemmes i denne henseende:

»1. Europa-Parlamentets frivillige pensionsfond videreføres efter denne statuts ikrafttræden for de medlemmer eller tidligere medlemmer, der allerede har erhvervet rettigheder i denne fond.

2. De erhvervede rettigheder bevares i fuldt omfang. Parlamentet kan fastlægge kriterier og vilkår for erhvervelse af nye rettigheder.

3. Medlemmer, der modtager vederlag [i henhold til statuten] kan ikke erhverve nye rettigheder i den frivillige pensionsfond.

4. Fonden er ikke åben for tilgang af medlemmer, der indvælges i Parlamentet for første gang efter denne statuts ikrafttræden.

[...]«

- 9 Ved afgørelser af 19. maj og 9. juli 2008 vedtog præsidiets gennemførelsesbestemmelser til statuten (EUT 2009 C 159, s. 1, herefter »gennemførelsesbestemmelserne«). I henhold til gennemførelsesbestemmelsernes artikel 73 trådte disse i kraft på samme dato som statuten, dvs. den 14. juli 2009.

10 Det bestemmes i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74, at omkostningsregulativet, når bortses fra de i afsnit IV fastsatte overgangsbestemmelser, ophæves på datoen for statuttens ikrafttræden.

11 I gennemførelsesbestemmelsernes artikel 76, der bærer overskriften »Supplerende pension«, bestemmes:

»1. En supplerende (frivillig) pension, der er tilkendt efter omkostningsregulativets bilag VII, vil fortsat blive udbetalt i henhold til dette bilag til de personer, der allerede modtog en sådan pension inden statuttens ikrafttræden.

2. De pensionsrettigheder, som i henhold til ovennævnte bilag VII er erhvervet inden datoen for statuttens ikrafttræden, består uændret. Pensionen udbetales på de i bilaget anførte betingelser.

3. De medlemmer, der er valgt i 2009, vil fortsat, efter statuttens ikrafttræden, kunne erhverve nye rettigheder i henhold til ovennævnte bilag VII, såfremt:

a) de var medlemmer i den forudgående valgperiode, og

b) de allerede havde erhvervet eller var i færd med at erhverve rettigheder i henhold til den supplerende pensionsordning, og

- c) den medlemsstat, hvor medlemmet er valgt, har vedtaget en undtagelsesordning i henhold til statuttens artikel 29, eller medlemmet i henhold til statuttens artikel 25 selv har valgt at være omfattet af den nationale ordning, og

- d) de ikke har ret til en national eller EU-pension i forbindelse med udøvelsen af deres mandat som medlem af Europa-Parlamentet.

4. De bidrag til den supplerende pensionsfond, der påhviler medlemmet, betales af medlemmets private midler.«

¹² Den 9. marts 2009 besluttede præsidiet efter at have konstateret, at der var indtruffet en forværring af den frivillige pensionsfonds økonomiske situation, følgende:

- »Der nedsættes en arbejdsgruppe [...] som skal mødes med repræsentanter for pensionsfondens bestyrelse med henblik på at vurdere situationen.

- [...] Med øjeblikkelig virkning ophæves som en sikkerheds- og forsigtighedsforanstaltning muligheden for at gøre brug af artikel 3 og 4 i bilag VII til omkostningsregulativet.

- [...] Præsidiet underkaster de nævnte sikkerhedsforanstaltninger en fornyet vurdering på et senere møde på baggrund af de fastslåede omstændigheder og resultaterne af arbejdsgruppens kontakter og konstateringer.«

13 Den 1. april 2009 besluttede præsидiet at ændre regulativet af 12. juni 1990. Ændringerne omfatter bl.a. følgende foranstaltninger:

- Pensionsalderen hæves fra 60 til 63 år med virkning fra den syvende valgperiodes første dag, dvs. den 14. juli 2009 (artikel 1 i regulativet af 12. juni 1990).

- Muligheden for at få en del af pensionsrettighederne udbetalt som et engangsbeløb ophæves med øjeblikkelig virkning (artikel 3 i regulativet af 12. juni 1990).

- Muligheden for tidlig pensionering fra 50-års alderen ophæves med øjeblikkelig virkning (artikel 4 i regulativet af 12. juni 1990).

14 Som begrundelse for foranstaltningerne henviste præsидiet i første og anden betragtning til beslutningen af 1. april 2009 til, at der var sket en klar forværring af pensionsfondens situation på grund af virkningerne af den igangværende finansielle og økonomiske krise, og til, at der som følge af, at bidragene fra de tilsluttede ville ophøre, når statutten trådte i kraft i juli 2009, og at investeringerne gav et utilstrækkeligt afkast, var fare for, at fondens disponible likvide midler fra 2010 ville være utilstrækkelige til, at forpligtelserne til at udbetale pensioner kunne indfries. Ifølge præsидiet kunne fonden derfor blive nødt til at realisere aktiver, hvorfor det var nødvendigt at træffe foranstaltninger med henblik på at bevare dens likviditet i så vid udstrækning som muligt.

15 Beslutningen blev af Parlamentets administration meddelt samtlige medlemmer ved e-mail af 18. maj 2009.

Tvistens baggrund

- 16 Sagsøgeren, John Robert Purvis, var medlem af Parlamentet fra 1979 til juli 1984 og fra juli 1999 til juli 2009. Han var tilsluttet den supplerende pensionsordning og indbetalte bidrag til fonden i ti år, fra august 1999 til juli 1999.
- 17 Den 8. januar 1999 tilsendte Enheden for Medlemmernes Vederlag og Sociale Rettigheder sagsøgeren to forudberegninger, ifølge hvilke han med virkning fra den 1. august 2009 havde ret enten til en månedlig pension på 2 706,20 EUR eller til 25 % af sin pension som et engangsbeløb, dvs. 81 429,56 EUR, og en månedlig pension på 2 029,65 EUR.
- 18 Den 24. april 2009 anmodede sagsøgeren om udbetaling af sin supplerende pension fra udgangen af den sjette valgperiode, delvis som et engangsbeløb og delvis som en løbende ydelse i overensstemmelse med ovennævnte beregning.
- 19 Ved skrivelse af 7. august 2009 blev sagsøgeren meddelt afslag på sin anmodning (herafter »den anfægtede afgørelse«). I skrivelsen henviste chefen for Parlamentets Enhed for Medlemmernes Vederlag og Sociale Rettigheder bl.a. til, at muligheden for at få en del af pensionsrettighederne udbetalt som et engangsbeløb var blevet ophævet ved præsidiets beslutning af 1. april 2009. Han anførte afslutningsvis, at »eftersom de gældende regler ikke længere gør det muligt at udbetale en del af pensionen som et engangsbeløb, er Deres pensionsret fra og med den 1. august 2009 beregnet uden hensyn til Deres anmodning om, at 25 % udbetales som et engangsbeløb«.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 20 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 23. oktober 2009 har sagsøgeren anlagt den foreliggende sag.
- 21 Da sagsøgeren fremlagde nye beviser under retsmødet den 29. marts 2011, fik Parlamentet en frist på to uger til at fremsætte sine bemærkninger dertil. Parlamentet fremsatte sine bemærkninger den 8. april 2011. Ved skrivelse af 25. maj 2011 fremsatte sagsøgeren efter Rettens anmodning sine bemærkninger til Parlamentets bemærkninger af 8. april 2011.
- 22 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- Det fastslås, at præsidiets beslutninger af 9. marts og 1. april 2009 er ulovlige, i den udstrækning de medfører en ændring af den supplerende pensionsordning og ophævelse af de særlige måder for udbetaling af den supplerende pension.
 - Den anfægtede afgørelse annulleres.
 - Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 23 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

1. *Konsekvenserne af nærværende dom*

- ²⁴ Sagsøgeren har hævdet, at præsidiets ved beslutning af 17. juni 2009 bl.a. afgjorde, at den dom, som afsiges i den foreliggende sag, skal gælde for alle medlemmer, som er tilsluttet den supplerende pensionsfond.
- ²⁵ Parlamentet har gjort gældende, at det først fik underretning om det aktuelle søgsmål den 19. november 2009, og at det derfor ikke kunne træffe en sådan beslutning den 17. juni 2009.
- ²⁶ Hvad dette angår er det tilstrækkeligt at bemærke, at det ifølge fast retspraksis ikke tilkommer Unionens retsinstanser under udøvelsen af deres kompetence til at prøve retsaktens lovlighed at give institutionerne pålæg eller at træffe afgørelser på deres vegne, idet det påhviler vedkommende forvaltningsorgan at træffe de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af en dom i et annullationssøgsmål (Rettens dom af 27.1.1998, sag T-67/94, Ladbroke Racing mod Kommissionen, Sml. II, s. 1, præmis 200, af 15.9.1998, forenede sager T-374/94, T-375/94, T-384/94 og T-388/94, European Night Services m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3141, præmis 53, og af 12.12.2006, sag T-155/04, SELEX Sistemi Integrati mod Kommissionen, Sml. II, s. 4797, præmis 28).
- ²⁷ Sagsøgerens anmodning om, at Retten tager stilling til, hvilke konsekvenser der skal drages af nærværende dom, må derfor afvises.

2. Realiteten

- 28 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren fremsat fire anbringender, hvorefter der for det første er sket en tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder og retssikkerhedsprincippet, for det andet en tilsidesættelse af ligebehandlings- og proportionalitetsprincippet, for det tredje en tilsidesættelse af omkostningsregulativets artikel 29 og for det fjerde en tilsidesættelse af princippet om, at kontrakter skal opfyldes i god tro. Desuden har sagsøgeren rejst indsigelse om lovligheden af navnlig præsidiets beslutning af 1. april 2009.

De fremsatte anbringender og ulovlighedsindsigelsen

- 29 Indledningsvis bemærkes, at parterne er enige om, at den anfægtede afgørelse kun er genstand for det aktuelle søgsmål, i den udstrækning sagsøgeren meddeles afslag på at modtage 25 % af sin pension som et engangsbeløb. Den anfægtede afgørelse er imidlertid en bunden afgørelse i denne henseende. Eftersom artikel 4 i regulativet af 12. juni 1990, hvorefter et medlem af Parlamentet kunne få en del af sin pension (indtil 25 %) udbetalt som et engangsbeløb, var blevet ophævet ved præsidiets beslutning af 1. april 2009, havde dets Generaldirektorat for Finans ikke noget skøn og kunne kun afslå sagsøgerens anmodning, som var baseret på denne bestemmelse.
- 30 Desuden har sagsøgeren, således som Parlamentet med rette har påpeget, ikke fremsat noget specifikt anbringende mod den anfægtede afgørelse, men ved sine fire realitetsanbringender kun anfægtet afgørelsens indhold, i den udstrækning sagsøgeren meddeles afslag på at få 25 % af sin pension udbetalt som et engangsbeløb. Som fastslået ovenfor er denne del af indholdet bestemt af præsidiets beslutning af 1. april

2009. Søgsmålet kan derfor kun tages til følge, hvis der er grundlag for ulovlighedsindsigelsen. Derimod skal Parlamentet frifindes, hvis det ikke kan fastslås, at beslutningen er ulovlig.

- 31 På den baggrund må de fire anbringender, sagsøgeren har påberåbt sig, fortolkes således, at de kun er fremsat til støtte for ulovlighedsindsigelsen, som sagsøgeren formelt har rejst separat.

Rækkevidden af ulovlighedsindsigelsen

- 32 Sagsøgeren har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse er baseret på præsidiets beslutninger af 9. marts og 1. april 2009. De er begge ulovlige, i den udstrækning de ophæver medlemmernes mulighed for at få en del af deres pension udbetalt som et engangsbeløb.
- 33 Efter Parlamentets opfattelse kan ulovlighedsindsigelsen kun vedrøre præsidiets beslutning af 1. april 2009. Ifølge Parlamentet er beslutningen endegyldig og »fuldbyrder« dermed præsidiets foreløbige beslutning af 9. marts 2009.
- 34 I øvrigt er parterne enige om, at ulovlighedsindsigelsen kun vedrører ophævelsen af den mulighed for, at et medlem kan få en del af sin pension udbetalt som et engangsbeløb, der var fastsat i den tidligere artikel 4 i regulativet af 12. juni 1990. Den foreliggende tvist omfatter derimod ikke forhøjelsen af pensionsalderen og ophævelsen af muligheden for tidlig pensionering fra 50-års alderen, som ligeledes fastsættes i præsidiets beslutning af 1. april 2009.

- 35 Det bemærkes indledningsvis, at det følger af fast retspraksis, at ulovlighedsindsigelsen skal begrænses til, hvad der er absolut nødvendigt for afgørelsen af tvisten. Artikel 241 EF har ikke til formål at give en part mulighed for i ethvert søgsmål at anfægte anvendeligheden af en hvilken som helst retsakt af generel karakter. Der skal være en direkte retlig forbindelse mellem den anfægtede individuelle beslutning og den pågældende generelle retsakt (jf. Rettens dom af 2.10.2001, forenede sager T-222/99, T-327/99 og T-329/99, Martinez m.fl. mod Parlamentet, Sml. II, s. 2823, præmis 136 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 Det skal derfor afgøres, hvilket tidspunkt der er det relevante for fastslåelsen af, hvilke bestemmelser der finder anvendelse, og, følgelig, hvilke beslutninger ulovlighedsindsigelsen vedrører. Tre datoer kan komme i betragtning i denne henseende: den 24. april 2009, hvor sagsøgeren indgav anmodningen om at få udbetalt sin supplerende pension, den 14. juli 2009, hvor han ophørte i sit hverv og derved erhvervede ret til den supplerende pension, og den 7. august 2009, hvor den anfægtede afgørelse blev truffet.
- 37 Retten finder, at datoen den 14. juli 2009 skal lægges til grund. Den faktor, som stifter ret til den supplerende pension, defineres nemlig i artikel 1, stk. 1, i regulativet af 12. juni 1990 som den dag, hvor medlemmet ophører i sit hverv (jf. præmis 4 ovenfor), hvilket parterne ikke har bestridt. Endvidere ophørte sagsøgeren i sit hverv denne dato. Desuden var det på datoen den 24. april 2009 ikke muligt at fastslå sagsøgerens pensionsrettigheder med sikkerhed, idet det på dette tidspunkt ikke var muligt at fastslå, hvornår hans hverv som medlem ville ophøre, og i hvor lang en samlet periode, han ville have indbetalt bidrag, eftersom sagsøgeren kunne blive genvalgt til Parlamentet eller ophøre i sit hverv som medlem før afslutningen af sit mandat, fordi han nedlagde dette eller afgik ved døden. Derfor ville enhver beregning af sagsøgerens pensionsrettigheder nødvendigvis være foreløbig før den 14. juli 2009. Følgelig må den dato, hvorpå sagsøgeren erhvervede sine pensionsrettigheder, dvs. den 14. juli

2009, lægges til grund til grund som det relevante tidspunkt for fastslåelsen af, hvilke bestemmelser der finder anvendelse i det foreliggende tilfælde.

38 Det præciseres i denne forbindelse, at den afgørelse, hvorved pensionsrettighederne fastslås for de medlemmer, som er tilsluttet den supplerende pensionsordning, ikke kun er bunden, i den forstand at Parlamentets administration ikke har noget skøn, når det fastslår pensionsrettighederne, men også rent konstaterende for så vidt angår indholdet af de pågældende rettigheder. Ordlyden af artikel 1, stk. 1, i regulativet af 12. juni 1990, hvorefter »medlemmer af Europa-Parlamentet, som i mindst to år har betalt bidrag til den frivillige pensionsordning, og som er ophørt i deres hverv, [har] ret til en livslang pension fra den første dag i måneden efter den, hvori de fylder 60 år«, kan nemlig kun fortolkes således, at medlemmernes pensionsrettigheder uden videre forfalder til betaling alene i medfør af regulativet af 12. juni 1990, når de deri angivne betingelser er opfyldt. Under disse omstændigheder har den afgørelse, hvorved Parlamentet fastsætter de pensionsrettigheder, som tilkommer et medlem, der er tilsluttet den supplerende pensionsfond, kun som virkning at gøre det pågældende medlem bekendt med omfanget af hans pensionsrettigheder — og således, hvis der opstår en tvist om det nøjagtige indhold af disse, at give ham mulighed for at indbringe anvendelsen af regulativet af 12. juni 1990 for Unionens retsinstanter — og at danne grundlag for de udbetalinger, administrationen skal foretage i medfør af de nævnte rettigheder.

39 Hvis det derimod er datoen for indgivelsen af anmodningen om at få udbetalt den supplerende pension, der skal lægges til grund som det relevante tidspunkt, kan det føre til, at der anvendes forskellige bestemmelser på personer, hvis pensionsret ikke desto mindre indtræder på det samme tidspunkt. Hvis to medlemmer, som var ophørt i deres hverv den 14. juli 2009, havde indgivet en sådan anmodning, den ene før den 9. marts 2009 og den anden efter denne dato, ville den førstnævnte nemlig kunne få en del udbetalt som et engangsbeløb og den sidstnævnte ikke. Ifølge retspraksis udgør det imidlertid en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, hvis to grupper af personer, hvis faktiske og retlige situation ikke udviser væsentlige forskelle, behandles forskelligt (jf. Rettens dom af 29.11.2006, sag T-135/05, Campoli mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A-2, s. 297, og II-A-2, s. 1527, præmis 95 og den deri nævnte retspraksis).

- 40 I medfør af det samme argument kan det tidspunkt, hvorpå den anfægtede afgørelse blev truffet, dvs. den 7. august 2009, lades ude af betragtning. Hvis det er tidspunktet for, hvornår afgørelsen om en anmodning om at få udbetalt den supplerende pension er truffet, der vælges, vil spørgsmålet om, hvilke bestemmelser der finder anvendelse, nemlig afhænge af, hvor hurtigt administrationen behandler medlemmernes anmodninger, hvilket ville indføre et vilkårligt element og endog åbne mulighed for manipulation og misbrug. Det vil således kunne ske, at der anvendes forskellige bestemmelser på to medlemmer, som er ophørt i deres hverv på det samme tidspunkt, og som ligeledes har indgivet deres anmodning om pension på det samme tidspunkt, blot fordi Parlamentet har truffet afgørelse om de respektive anmodninger på forskellige tidspunkter.
- 41 På baggrund af ovenstående ræsonnement må den 14. juli 2009 derfor lægges til grund som det relevante tidspunkt for fastslåelsen af, hvilke bestemmelser der finder anvendelse. Da præsidiets beslutning af 9. marts 2009 ikke længere havde nogen retsvirkning på dette tidspunkt, kunne den ikke tjene som grundlag for den anfægtede afgørelse, og det er ved prøvelsen af ulovlighedsindsigelsen kun lovligheden af præsidiets beslutning af 1. april 2009, der skal undersøges.

Det første anbringende

- 42 Sagsøgerens første anbringende består af to led, hvorefter der er sket en tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder og en tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

Første led om tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder

- 43 Sagsøgeren har påberåbt sig den retspraksis, hvorefter det principielt ikke er muligt at anfægte velerhvervede rettigheder. Han har gjort gældende, at hans

pensionsrettigheder skal fastslås efter de regler, som gjaldt, da han ophørte i sit hverv som medlem. Efter sagsøgerens opfattelse strider ophævelsen af muligheden for at modtage en del af pensionen som et engangsbeløb imod artikel 27, stk. 2, i statuten for medlemmerne og gør indgreb i udbetalingsmåderne for erhvervede pensionsrettigheder, som ikke kan adskilles fra de erhvervede rettigheder til pension. Sagsøgeren har gjort gældende, at der består en særlig risiko for parlamentsmedlemmer, som i realiteten adskiller deres ordning fra ordningen for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter »EU-tjenestemænd«), og som gør det berettiget at anse muligheden for at få udbetalt en del af pensionen som et engangsbeløb for at være et væsentligt element i pensionen.

44 Det fremgår imidlertid af retspraksis, at sagsøgeren kun kan støtte sig på en velerhvervet rettighed, hvis det retsstiftende forhold er opstået inden for rammerne af den ordning, som var gældende før den ændring af denne, som sagsøgeren anfægter ved sit søgsmål (jf. i denne retning Domstolens dom af 19.3.1975, sag 28/74, Gillet mod Kommissionen, Sml. s. 463, præmis 5, og dommen i sagen Campoli mod Kommissionen, nævnt i præmis 39 ovenfor, præmis 78). Om end denne retspraksis vedrører EU-tjenestemænd, gælder det princip, som fastslås heri, generelt og således også i det foreliggende tilfælde. Parterne har ligeledes foreslået, at man anvender det princip, som fastslås i den nævnte retspraksis.

45 Endvidere har den supplerende pensionsordning for medlemmer et karakteristisk centralt element til fælles med pensionsordningen for EU-tjenestemænd. Inden for denne ordning følges nemlig i princippet en kapitaliseringsmodel, der kunne betegnes som en »virtuel« fondsordning, for selv om EU-tjenestemændenes bidrag i realiteten tilfalder Unionens budget, arbejdsgiverbidragene ikke betales reelt, og udgifterne til udbetaling af pensioner i henhold til ordningen dækkes af dette budget, beregnes ordningens aktuarmæssige balance, som om der fandtes en pensionsfond. Dette indebærer navnlig, at de samlede årlige bidrag fra en EU-tjenestemand og det hypotetiske arbejdsgiverbidrag skal svare til den aktuarmæssige værdi af de pensionsrettigheder, den pågældende har erhvervet det samme år, hvilket er et grundlæggende kendetegn ved en »fondsbaseret« pensionsordning. De træk, der kendetegner

pensionsordningen for EU-tjenestemænd, er således meget lig dem, der kendetegner den supplerende pensionsordning for medlemmer af Parlamentet, idet der inden for begge systemer er fastsat en aktuarmæssig beregning, ifølge hvilken det årlige bidrag skal svare til en tredjedel af de pensionsrettigheder, som er erhvervet det samme år (idet arbejdsgiverbidraget — dvs. i det foreliggende tilfælde Parlamentets bidrag — dækker de resterende to tredjedele).

- 46 Endelig defineres, således som det allerede er angivet i præmis 37 ovenfor, den faktor, der stifter ret til den supplerende pension, i artikel 1, stk. 1, i regulativet af 12. juni 1990 som den dag, hvor medlemmet ophører i sit hverv. Sagsøgeren ophørte i sit hverv den 14. juli 2009. Da præsidiets beslutning af 1. april 2009, som blev meddelt samtlige medlemmer den 18. maj 2009, og som bl.a. indebar, at muligheden for at få en del af pensionen udbetalt som et engangsbeløb blev ophævet, trådte i kraft, havde sagsøgeren endnu ikke erhvervet pensionsret. I denne henseende kan han derfor ikke gøre gældende, at hans velerhvervede rettigheder blev tilsidesat.
- 47 Sagsøgerens øvrige argumenter kan ikke anfægte denne konklusion.
- 48 For det første må sagsøgerens argument om, at hvervet som parlamentsmedlem i forhold til hvervet som EU-tjenestemand er forbundet med en særlig risiko, idet parlamentsmedlemmer skal genindtræde i arbejdslivet efter ophøret af deres mandat, og at denne risiko kan imødegås ved, at en del af pensionen udbetales som et engangsbeløb, forkastes af flere grunde.
- 49 Indledningsvis var der allerede i bilag V til omkostningsregulativet fastsat en overgangsgodtgørelse ved mandatets ophør, som skulle udbetales til afgangende medlemmer

af enten deres oprindelsesmedlemsstat eller Parlamentet selv. Det fremgår ganske vist ikke udtrykkeligt af omkostningsregulativet, at godtgørelsen havde til formål at lette medlemmets genindtræden i arbejdslivet efter mandatets ophør. Imidlertid skal der ifølge statuten for medlemmerne, som har været gældende siden den 14. juli 2009, og som ophævede omkostningsregulativet, fortsat udbetales en overgangsgodtgørelse. Herom anføres det i 13. betragtning til Parlamentets afgørelse om vedtagelse af statuten for medlemmerne, at »[o]vergangsydelsen, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2, og artikel 13, [navnlig skal] dække perioden mellem mandatets ophør og en ny erhvervsaktivitet«. Det kan antages, at begrundelsen for overgangsgodtgørelsen ikke blev ændret, da statuten for medlemmerne blev vedtaget, og at formålet med godtgørelsen, også før statuten trådte i kraft, således var at lette medlemmernes genindtræden i arbejdslivet. Da denne godtgørelse fandtes, er det i det mindste vanskeligt at begrunde de særlige udbetalingsmåder for den supplerende pension med den risiko, som er forbundet med medlemmernes genindtræden i arbejdslivet, om end det er tænkeligt, at udbetaling af en del af pensionen som et engangsbeløb tidligere har kunnet bidrage til opfyldelsen af sådanne formål i konkrete tilfælde.

50 Endvidere erhverver medlemmerne ret til den supplerende pension, når de når pensionsalderen, som i overensstemmelse med artikel 1 i regulativet af 12. juni 1990 er fastsat til 60 år. Det forekommer derfor ikke nødvendigt at udbetale en del af pensionen som et engangsbeløb, fordi medlemmet skal genindtræde i arbejdslivet, eftersom et pensioneret medlem i princippet ikke er nødsaget til at indlede ny erhvervsaktivitet.

51 Endelig blev den særlige regel om udbetaling af en del af pensionen som et engangsbeløb først indført i marts 1999, dvs. flere år efter, at ordningen blev oprettet den 12. juni 1990. Da den særlige regel oprindeligt ikke var en del af den supplerende pensionsordning, kan den ikke udgøre et væsentligt element i ordningen.

52 For det andet har sagsøgeren påberåbt sig notatet af Parlamentets generalsekretær af 24. november 2005, hvori der blev henvist til forbuddet mod tilsidesættelse af erhvervede rettigheder. Den relevante del af notatet har følgende ordlyd:

»21. Når statuten for medlemmerne træder i kraft, vil dens artikel 27 udgøre retsgrundlaget for pensionsfonden. Ifølge artiklens stk. 2 »[bevares de] erhvervede rettigheder [...] i fuldt omfang. Parlamentet kan fastlægge kriterier og vilkår for erhvervelse af nye rettigheder«.

22. I dette øjemed kan præsidiets i en nærmere fastsat overgangsperiode ændre pensionsordningen for fremtiden, forudsat at retsgrundlaget i artikel 199 EF iagttages, men det skal opretholde velerhvervede rettigheder, herunder sådanne, som tilkommer tidligere medlemmer, der allerede oppebærer pension, eller medlemmer, som har bidraget til fonden, men til hvem pensionen endnu ikke er blevet udbetalt. Således som det fremgår af [en undersøgelse af rækkevidden af princippet om iagttagelse af velerhvervede rettigheder], er dette princip ikke til hinder for, at ændringen af parametrene for medlemmer, der endnu udøver deres hverv, kan påvirke disses pensionsrettigheder med virkning fra ikrafttrædelsen af ændringerne.«

53 Hvad dette angår støtter notatet af Parlamentets generalsekretær af 24. november 2005 snarere Parlamentets standpunkt end sagsøgerens. Således som sagsøgeren selv har påpeget i stævningens punkt 29, sondres der i notatet mellem tre grupper personer: tidligere medlemmer, som allerede oppebærer pension, tidligere medlemmer, som har bidraget til fonden, og til hvem pensionen endnu ikke er blevet udbetalt, og medlemmer, som endnu udøver deres hverv, og som aktuelt betaler bidrag til fonden. Såvel den 24. november 2005, hvor notatet blev offentliggjort, som den 1. april 2009 tilhørte sagsøgeren den tredje gruppe, dvs. medlemmer, som endnu udøvede deres hverv. Det angives klart i notatet, at skønt princippet om beskyttelse af velerhvervede rettigheder finder anvendelse på de to første grupper, er det ikke til hinder for, at

ændringen af pensionsfonden for fremtiden kan påvirke de pensionsrettigheder, som tilkommer medlemmer, der tilhører den tredje gruppe, med virkning fra det tidspunkt, hvorpå de af præsidiets vedtagne ændringer træder i kraft.

- 54 For det tredje har sagsøgeren påberåbt sig artikel 27, stk. 2, om bevarelse af velerhvervede rettigheder, i statutten for medlemmerne. Da statutten imidlertid først trådte i kraft den 14. juli 2009, således som sagsøgeren selv har påpeget i punkt 26 i stævningen, gjaldt artiklen ikke for præsidiets beslutning af 1. april 2009, der trådte i kraft før statutten — bortset fra at sagsøgeren, således som det blev fastslået i præmis 46 ovenfor, ikke kunne påberåbe sig beskyttelse af velerhvervede rettigheder, før han ophørte i sit hverv som medlem den 14. juli 2009. Sagsøgeren kan derfor ikke støtte sig på artikel 27, stk. 2, i statutten for medlemmerne.
- 55 For det fjerde har sagsøgeren fremsat et argument om retsstridig mangel på overgangsforanstaltninger. Herom er det på dette stadium tilstrækkeligt at bemærke, at argumentet ikke er relevant inden for rammerne af anbringendet om tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder. Det vil derfor blive behandlet som led i prøvelsen af det andet anbringende.
- 56 På baggrund af det ovenstående må det første anbringendes første led om tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder forkastes.

Andet led om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

— Klagepunktet om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet

- 57 Sagsøgeren har fremført to hovedargumenter vedrørende tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet. For det første har sagsøgeren hævdet, at præsidiets vedtagne

beslutningen af 1. april 2009 tilsidesatte den retssikkerhed, »der knytter sig til aftalen om supplerende pension«, og princippet om aftalers kontinuitet. For det andet havde præsidiet ifølge sagsøgeren ikke beføjelse til at ændre regulativet af 12. juni 1990. For det tredje har den anfægtede afgørelse tilbagevirkende kraft.

58 Indledningsvis henhører den supplerende pensionsordning udelukkende under de beføjelser som offentlig myndighed, som Parlamentet er tillagt for at kunne udføre sin opgave i henhold til traktaterne.

59 Et af de væsentligste hensyn i ethvert parlamentarisk system er nemlig at garantere, at parlamentsmedlemmerne som folkets repræsentanter, der skal tjene dettes almene interesse, er uafhængige, herunder i økonomisk henseende. Som anført i fjerde betragtning til statuten for medlemmerne, er dissers frihed og uafhængighed ikke omhandlet i nogen primærretlig tekst. Det bestemmes dog i artikel 2 i Parlamentets forretningsorden, at »[m]edlemmerne [...] udøver deres mandat frit«. På samme måde bestemmes det i artikel 2, stk. 1, i statuten for medlemmerne, at »[m]edlemmerne er frie og uafhængige«, og i statuttens artikel 9, stk. 1, at »[m]edlemmerne har ret til et passende vederlag, som sikrer deres uafhængighed«. Selv om statuten først trådte i kraft den 14. juli 2009 og derfor ikke finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag, følger de nævnte bestemmelser, navnlig den sidstnævnte, af et almindeligt princip, der kendetegner ethvert demokratisk system for parlamentarisk repræsentation. Det skal i denne forbindelse understreges, at garantien for en passende økonomisk godtgørelse, der sikrer medlemmets uafhængighed, ikke kan begrænses til selve mandatperioden, men ligeledes, i passende udstrækning, skal dække en overgangsperiode efter mandatets ophør og omfatte en pension, der afhænger af, hvor længe den pågældende har været medlem af Parlamentet. Denne fortolkning af garantien for medlemmernes økonomiske uafhængighed bekræftes i øvrigt af ordningerne for medlemmerne af Kommissionen og af Unionens retsinstanser, for hvilke der er et lignende behov for at sikre, at de kan opfylde deres hverv fuldstændig uafhængigt i forhold til særinteresser.

- 60 Heraf følger, at den supplerende pensionsordning, som er genstand for den aktuelle tvist, er en del af de retsfor skrifter, der i almenhedens interesse har til formål at sikre medlemmernes uafhængighed. Det skal i den forbindelse bemærkes, at medlemmerne før ikrafttrædelsen af statuten for disse for så vidt angår deres økonomiske ordning var undergivet nationale bestemmelser (jf. i denne retning Domstolens dom af 15.9.1981, sag 208/80, Bruce of Donington, Sml. s. 2205, præmis 12 og 21), som udviste store forskelle med hensyn til bl.a. vederlaget for deres hverv og pensionsordninger. Det var på den baggrund, at den supplerende pensionsordning blev indført som en overgangsforanstaltning, indtil en fælles statut for medlemmerne trådte i kraft, med henblik på at sikre en minimumsdækning, navnlig for medlemmer fra medlemsstater, hvori den for parlamentsmedlemmer fastsatte pensionsordning var utilstrækkelig. At der er tale om en overgangsforanstaltning, fremgår desuden udtrykkeligt af artikel 1, stk. 1, i regulativet af 12. juni 1990, hvorved den supplerende pensionsordning blev indført: »indtil der er vedtaget en fælles statut for medlemmerne«.
- 61 Oprettelsen af den supplerende pensionsordning og, i påkommende tilfælde, ændringer af denne må følgelig betragtes som foranstaltninger vedrørende Parlamentets interne organisation, som har til formål at sikre dets funktion, og henhører derfor under de beføjelser som offentlig myndighed, som Parlamentet er tillagt for at kunne udføre sin opgave i henhold til traktaterne. De rettigheder og pligter, ordningen indebærer for Parlamentet og medlemmerne, følger derfor af den i statuten fastlagte forbindelse mellem disse og er således ikke fastsat aftalemæssigt, men henhører under offentlig ret. I øvrigt ændrer den omstændighed, at sagsøgeren tilsluttede sig ordningen frivilligt, i betragtning af at den retlige ramme og herunder navnlig de rettigheder og pligter, der kan følge af sagsøgerens tilslutning til den supplerende pensionsordning, er blevet fastsat ensidigt af Parlamentet, ikke karakteren af hans forhold til dette, som fremdeles er undergivet offentlig ret.
- 62 Sagsøgerens argumenter om tilsidesættelse af den retssikkerhed, »der knytter sig til aftalen om supplerende pension«, og princippet om aftalers kontinuitet må følgelig forkastes.

- 63 Det argument, som sagsøgeren inden for rammerne af det første anbringendes første led har fremsat om, at præsidiets ikke havde beføjelse til at ændre regulativet af 12. juni 1990, må ligeledes forkastes.
- 64 Når et regulativ er et led i foranstaltningerne vedrørende Parlamentets interne organisation, henhører det nemlig ifølge retspraksis under Parlamentets beføjelser og de foranstaltninger, dette kan træffe i medfør af artikel 199, stk. 1, EF (jf. i denne retning dommen i sagen Bruce of Donington, nævnt i præmis 60 ovenfor, præmis 15). Som netop nævnt må oprettelsen af den supplerende pensionsordning og, i påkommende tilfælde, ændringer af denne, betragtes som foranstaltninger vedrørende Parlamentets interne organisation, som har til formål at sikre dets funktion. Det skal i den forbindelse fremhæves, at regulativet af 12. juni 1990 er en del af omkostningsregulativet, som præsidiets vedtog på grundlag af artikel 22, stk. 2, i Parlamentets forretningsorden i den version, der gælder i forhold til sagens faktiske omstændigheder, og som bemyndiger præsidiets til at træffe afgørelse om bl.a. finansielle, organisatoriske og administrative spørgsmål vedrørende medlemmerne (jf. præmis 1-3 ovenfor). Forretningsordenen blev for sit vedkommende vedtaget på grundlag af artikel 199, stk. 1, EF, hvorefter Parlamentet fastsætter sin forretningsorden. Sagsøgerens argument om, at præsidiets ikke havde beføjelse til at vedtage beslutningen af 1. april 2009, kan derfor ikke tiltrædes.
- 65 Da sagsøgerens klagepunkt om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet ligeledes tager sigte på andre end aftalemæssige forhold, bemærkes endvidere, at det grundlæggende krav om retssikkerhed, i dets forskellige afskygninger, skal sikre forudsigelighed i forbindelse med de situationer og retsforhold, der henhører under fællesskabsretten (Domstolens dom af 15.2.1996, sag C-63/93, Duff m.fl., Sml. I, s. 569, præmis 20, samt Rettens dom af 19.3.1997, sag T-73/95, Oliveira mod Kommissionen, Sml. II, s. 381, præmis 29, og af 24.9.2008, sag T-20/03, Kahla/Thüringen Porzellan mod Kommissionen, Sml. II, s. 2305, præmis 136). Retssikkerhedsprincippet er bl.a. til hinder for, at en fællesskabsretsakt gives gyldighed fra et tidspunkt, der ligger før aktens offentliggørelse (Domstolens dom af 25.1.1979, sag 98/78, Racke, Sml. s. 69,

præmis 88, og af 14.7.1983, sag 224/82, Meiko-Konservenfabrik, Sml. s. 2539, præmis 12, samt Rettens dom af 3.5.2007, sag T-357/02, Freistaat Sachsen mod Kommissionen, Sml. II, s. 1261, præmis 95). I den foreliggende sag fremgår det ikke af sagens akter, at præsidiets beslutning af 1. april 2009 havde virkninger, før den blev meddelt samtlige medlemmer den 18. maj 2009. Ophævelsen af muligheden for at få udbetalt en del af pensionen som et engangsbeløb gjaldt først fra denne dato. De medlemmer, som var ophørt i deres hverv før dette tidspunkt, og som derfor havde erhvervet rettigheder til supplerende pension, blev derfor ikke berørt af beslutningen.

- ⁶⁶ I modsætning til hvad sagsøgeren har hævdet, har den anfægtede afgørelse følgelig ikke tilbagevirkende kraft.
- ⁶⁷ Klagepunktet om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet må derfor forkastes i det hele.

— Klagepunktet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

- ⁶⁸ Sagsøgeren har indledningsvis fremhævet, at han betalte bidrag til den supplerende pensionsordning i ti år på grundlag af klare og på forhånd fastsatte betingelser, der gav ham ret til at stole på, at han kunne modtage en del af sin pension som et engangsbeløb. Det mål, præsidiets forfølger, kan derfor ikke gå forud for hans interesse i at bevare sine velerhvervede rettigheder. Endvidere blev sagsøgerens berettigede forventning styrket af forudberegninger af hans pension, som Parlamentets administration foretog i januar 2009, og af de beregninger, som ASBL foretog som eksempler den 27. april 2001. I alle de nævnte beregninger henvises der til muligheden for, at sagsøgeren kan modtage en del af sin pension som et engangsbeløb. Endelig anerkendte Parlamentet i præsidiets beslutning af 1. april 2009, at det påhvilede det at sikre, at

de forpligtelser, det havde påtaget sig over for de medlemmer, som havde tilsluttet sig den supplerende pensionsordning, blev overholdt, uanset fondens situation.

- 69 Ifølge fast retspraksis skal administrationen, for at en privatperson kan påberåbe sig beskyttelse af den berettigede forventning, have givet den pågældende præcise løfter og givet ham anledning til begrundede forhåbninger. Præcise, ubetingede og samstemmende oplysninger, der stammer fra pålidelige og troværdige kilder, udgør sådanne løfter (jf. Rettens dom af 21.7.1998, forenede sager T-66/96 og T-221/97, Mellett mod Domstolen, Sml. Pers. I-A, s. 449, og II, s. 1305, præmis 104 og 107 og den deri nævnte retspraksis, samt Rettens dom af 19.3.2003, sag T-273/01, Innova Privat-Akademie mod Kommissionen, Sml. II, s. 1093, præmis 26).
- 70 For det første kan det ikke betragtes som et løfte fra Parlamentets side om, at betingelserne i den supplerende pensionsordning ikke ville blive ændret i fremtiden, at muligheden for at modtage en del af den supplerende pension som et engangsbeløb fandtes, da sagsøgeren tilsluttede sig ordningen i juli 1999.
- 71 Hvad for det andet angår de overslag, ASBL udarbejdede den 27. april 2001, bemærkes indledningsvis, at de ikke hidrører fra Parlamentet. Der er således ikke tale om en pålidelig og troværdig administrativ kilde i den i retspraksis forudsatte betydning, og de nævnte beregninger kan derfor ikke give sagsøgeren anledning til at nære en berettiget forventning. Endvidere var beregningerne, der var anført under overskriften »Vejledning C«, henvendt til samtlige aktuelle eller tidligere medlemmer, som var tilsluttet den supplerende pensionsordning, således som det fremgår af indledningen til dokumentet. Desuden indeholdt dokumentet kun beregningseksempler, og ASBL fremhævede klart, at de pågældende overslag ikke omfattede medlemmer, som endnu udøvede deres hverv. Endelig var ingen af elementerne i beregningerne forsynet med navn, præcise eller ubetingede. Der var således tale om et rent vejledende notat af generel betydning, som blev fremlagt som eksempel, og som derfor ikke kunne give sagsøgeren anledning til at nære en berettiget forventning med hensyn til, hvordan den supplerende pension ville udbetalt.

- 72 For det tredje var det vedrørende de beregninger, administrationen fremlagde den 8. januar 2009, udtrykkeligt angivet i overskriften på det fremsendte dokument, at de kun var foreløbige. De blev fremlagt for det tilfælde, at sagsøgeren gik på pension ved udgangen af den sjette valgperiode, idet der som tidspunktet for erhvervelse af pensionsrettighederne var angivet den 1. august 2009 og taget hensyn til de bidrag, sagsøgeren havde betalt til og med juli 2009. Heraf følger, at beregningerne havde hypotetisk karakter, eftersom Parlamentet hverken kunne forpligte sig med hensyn til tidspunktet for mandatets afslutning eller med hensyn til, om bestemmelserne i regulativet af 12. juni 1990, herunder navnlig de særlige udbetalingsmåder, ville blive opretholdt, som de forelå. De beregninger, administrationen foretog den 8. januar 2009, kunne derfor ikke udgøre løfter i den betydning, som er omhandlet i den retspraksis, hvortil der henvises i præmis 69 ovenfor. Det er i den forbindelse tidligere blevet fastslået, at vejledende opgørelser vedrørende EU-tjenestemænds pensionsrettigheder, der fremlægges af ansættelsesmyndigheden til orientering, ikke udgør retsakter, som giver modtagerne rettigheder (Domstolens dom af 28.5.1970, forenede sager 19/69 20/69, 25 og 30/69, Richez-Parise m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1970, s. 59, org.ref.: Rec. s. 325, præmis 18-20). Denne retspraksis kan, mutatis mutandis, anvendes på det foreliggende tilfælde.
- 73 For det fjerde vedtog præsidiets ganske vist på sit møde den 1. april 2009 ikke alene beslutningen af denne dato, men påtog sig ligeledes på Parlamentets vegne at garantere »dels den ret, som tilkommer de medlemmer, der er tilsluttet pensionsordningen, til at modtage en supplerende pension, som vil blive bevaret i fonden, efter at denne er udtømt, dels, på samme måde, at den kapital, der er tilbage i fonden, efter at samtlige pensionsrettigheder er blevet udbetalt, vil blive overført til Europa-Parlamentet«. Det er imidlertid klart, at dette tilsagn kun har til formål at garantere de pensionsrettigheder, medlemmerne har erhvervet, for det — sandsynlige — tilfælde, at pensionsfonden udtømmes, før alle de af medlemmerne akkumulerede pensionsrettigheder er udbetalt. Som anført i præmis 46-51 ovenfor, er de særlige udbetalingsmåder imidlertid ikke en del af disse erhvervede rettigheder, og det tilsagn, Parlamentet afgav den 1. april 2009, kan derfor ikke have givet sagsøgeren anledning til at nære nogen berettiget forventning i denne henseende.

- 74 Endelig nævnes i den del af notatet af Parlamentets generalsekretær af 24. november 2005, der gengives i præmis 52 ovenfor, og hvortil sagsøgeren selv har henvist, udtrykkeligt muligheden for, at ændringer i regulativet om den supplerende pensionsordning kan påvirke de rettigheder med hensyn til supplerende pension, der tilkommer medlemmer, som endnu udøver deres hverv, hvilket omfattede sagsøgeren. Heraf følger, at de oplysninger, som sagsøgeren modtog fra administrationen, under alle omstændigheder ikke kunne være samstemmende i den forstand, at de særlige udbetalingsmåder ville blive bevaret for sagsøgerens vedkommende.
- 75 Det følger af det ovenstående som helhed, at de oplysninger, sagsøgeren har påberåbt sig, ikke var præcise, ubetingede og samstemmende i den betydning, som er omhandlet i den retspraksis, hvortil der henvises i præmis 69 ovenfor, og derfor i det foreliggende tilfælde ikke gør det muligt at påvise, at princippet om beskyttelse af den berettigede forventning blev tilsidesat.
- 76 Klagepunktet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, og dermed det første anbringende i det hele, må derfor forkastes.

Det andet anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlings- og proportionalitetsprincippet

Klagepunktet om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet

- 77 Sagsøgeren har gjort gældende, at præsidiets foreløbige beslutning af 9. marts 2009 er diskriminerende, da den ophæver muligheden for at få en del af pensionen udbetalt som et engangsbeløb, uden at der fastsættes nogen overgangsforanstaltninger.

Sagsøgeren har hvad dette angår anført to eksempler på ændringer i Fællesskabets pensionsordninger, for hvilke Rådet fastsatte overgangsforanstaltninger, der ikke kun vedrørte erhvervelse af nye rettigheder, men også betingelserne for at opnå ret til pension.

- 78 Parlamentet har bestridt disse argumenter.
- 79 Det fremgår af fast retspraksis, at ligebehandlingsprincippet er tilsidesat, når der på to grupper af personer, hvis faktiske og juridiske stilling ikke frembyder væsentlige forskelle, anvendes en forskellig behandling, eller forskellige situationer behandles på samme måde (Rettens dom af 15.3.1994, sag T-100/92, La Pietra mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 83, og II, s. 275, præmis 50, og af 16.4.1997, sag T-66/95, Kuchlenz-Winter mod Kommissionen, Sml. II, s. 637, præmis 55; jf. i denne retning Rettens dom af 13.12.2004, sag T-251/02, E mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 359, og II, s. 1643, præmis 123).
- 80 Hvad dette angår gælder præsidiets beslutning af 9. marts 2009 på samme måde for samtlige medlemmer eller tidligere medlemmer, der er tilsluttet den supplerende pensionsordning. Alle medlemmer, der går på pension efter ikrafttrædelsen af beslutningen, befinder sig således i en faktisk og juridisk stilling, der ikke frembyder væsentlige indbyrdes forskelle, og behandles på samme måde.
- 81 Sagsøgeren har imidlertid sammenlignet ændringen af den supplerende pensionsordning for medlemmer med den ændring af pensionsordningen for EU-tjenestemænd, der fandt sted som følge af ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 723/2004 af 22. marts 2004 om ændring af vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og af ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne

(EUT L 124, s. 1), og med den ændring af pensionsordningen for medlemmer af Europa-Kommissionen og af Fællesskabets retsinstanser, der indtraf som følge af ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1292/2004 af 30. april 2004 om ændring af forordning nr. 422/67/EØF, nr. 5/67/Euratom om lønningsregulativet for Kommissionens formand og medlemmer og for Domstolens præsident, dommere, generaladvokater og justitssekretær samt for præsidenten for, medlemmerne af og justitssekretæren i Retten i Første Instans (EUT L 243, s. 23). Derved søger sagsøgeren at godtgøre, at han, på samme måde som de personer, der var omfattet af de nævnte forordninger, burde have nydt godt af overgangsforanstaltninger.

- 82 Sagsøgerens situation er imidlertid ikke sammenlignelig med den situation, som de personer, de af sagsøgeren påberåbte forordninger vedrører, befandt sig i. Med hensyn til ændringen af pensionsordningen for EU-tjenestemænd har sagsøgeren for det første kun henvist til den forhøjelse af disses pensionsalder, der blev foretaget ved forordning nr. 723/2004. Hvad dette angår er, således som det fremgår af præmis 34 ovenfor, hverken den forhøjelse af pensionsalderen eller den ophævelse af muligheden for tidlig pensionering, som er fastsat i præsidiets beslutning af 1. april 2009, genstand for den foreliggende tvist. Sagsøgerens situation er derfor anderledes end EU-tjenestemændenes situation, som han har påberåbt sig, og han kan derfor ikke anvende den anderledes behandling af disse som argument.
- 83 For det andet indebar — således som det fremgår af artikel 1, stk. 5, i forordning nr. 1292/2004 — ændringerne af pensionsordningen for medlemmer af Europa-Kommissionen og af Fællesskabets retsinstanser en reduktion af den sats, hvorefter der blev akkumuleret pensionsrettigheder, og følgelig en reduktion af selve størrelsen af den pension, de pågældende kunne gøre krav på. De overgangsforanstaltninger, som blev truffet i denne henseende, betød, at den sats, hvorefter der blev akkumuleret pensionsrettigheder, blev opretholdt for de medlemmer af de nævnte institutioner, som havde gjort tjeneste den 1. april 2004. I det foreliggende tilfælde blev derimod hverken størrelsen af sagsøgerens pension eller den sats, hvorefter der blev akkumuleret pensionsrettigheder, ændret ved præsidiets beslutning af 1. april 2009. Ophævelsen af muligheden for at modtage en del af pensionen som et engangsbetrag indebar således kun ophævelse af en måde at udbetale pensionen på, men den aktuarmæssige

værdi af den pension, som de medlemmer, der var tilsluttet den supplerende pensionsordning, kunne forvente, blev ikke ændret af denne grund.

- ⁸⁴ Hvad dette angår har Parlamentet anført, uden at blive modsagt af sagsøgeren, at muligheden for at udbetale en del af pensionen som et engangsbeløb oprindeligt blev udformet med henblik på at være, in abstracto, økonomisk neutral i forhold til at udbetale hele pensionen som en månedlig ydelse. At denne særlige udbetalingsmåde var aktuarmæssigt neutral, understreges, endvidere, ligeledes i de oplysninger under overskriften »Vejledning C«, som ASBL udfærdigede den 27. april 2001 til de medlemmer, der var tilsluttet den supplerende pensionsordning (jf. præmis 71 ovenfor), og som sagsøgeren selv har fremlagt. Den pågældende passage har følgende ordlyd:

»Desuden skal det tages i betragtning, at tidlig pension og engangsbeløbet begge beregnes således, at de er økonomisk neutrale for fonden. Skønt, med andre ord, de nævnte valgmuligheder kan repræsentere en »gevinst« for nogle tilsluttede — som f.eks. efter at have gjort brug af valgmuligheden »tidlig pension« og/eller »engangsbeløb« siden afgår ved døden før tiden — kan den ene eller den anden valgmulighed, eller begge, repræsentere et »tab« for andre tilsluttede, der lever usædvanligt længe.«

- ⁸⁵ Denne omstændighed må derfor betragtes som en, som parterne ikke er uenige om, og som Retten ikke selv skal efterprøve. Den antagelse må følgelig lægges til grund, at reduktionen af det årlige pensionsbeløb i tilfælde, hvor en del af pensionen udbetales som et engangsbeløb, således som den fremgår af tabellen i artikel 4, stk. 4, i regulativet af 12. juni 1990, repræsenterer den korrekte aktuarmæssige værdi af udbetalingen som et engangsbeløb. Det skal i den forbindelse fremhæves, at denne antagelse har gyldighed uanset medlemmets alder, eftersom værdien af udbetalingen som et engangsbeløb i tabellen varierer med medlemmets alder på det tidspunkt, hvor

pensionen forfalder til betaling, hvorved der således tages hensyn til den pågældendes forventede levetid.

- 86 Heraf følger, at ændringerne i den supplerende pensionsordning for medlemmer som følge af ikrafttrædelsen af præsidiets beslutning af 1. april 2009 — i modsætning til de ændringer af pensionsordningen for medlemmer af Europa-Kommissionen og af Fællesskabets retsinstanser, der blev foretaget ved forordning nr. 1292/2004 — ikke påvirkede den aktuarmæssige værdi af den pension, som de medlemmer, der var tilsluttet førstnævnte ordning, kunne forvente.
- 87 Da på den ene side medlemmerne af Europa-Parlamentet og på den anden side medlemmerne af Europa-Kommissionen og af Fællesskabets retsinstanser befandt sig i en faktisk og juridisk stilling, som frembød væsentlige indbyrdes forskelle for så vidt angår virkningerne af de indtrufne ændringer for den aktuarmæssige værdi af deres pensionsrettigheder, kunne de behandles forskelligt med hensyn til fastsættelsen af overgangsforanstaltninger.
- 88 I denne sammenhæng må det argument ligeledes forkastes, som sagsøgeren har fremsat inden for rammerne af det første anbringende, og hvorefter Parlamentet gjorde sig skyldigt i en retsstridig udøvelse af et skøn, som det er tillagt — for så vidt som eksistensen af dette skøn kan påvises — fordi der ikke blev truffet nogen overgangsforanstaltninger. For det første kunne sagsøgeren, således som det fremgår af den vurdering, der blev foretaget ovenfor, ikke påberåbe sig velerhvervede rettigheder, da præsidiets beslutning af 1. april 2009 trådte i kraft (jf. præmis 46 ovenfor), og for det andet påvirkede ophævelsen af muligheden for at få en del af pensionen udbetalt som et engangsbetrag ikke den aktuarmæssige værdi af den pension, han kunne forvente (jf. præmis 86 ovenfor).
- 89 Klagepunktet om tilsidesættelse af ligestillingsprincippet må derfor forkastes.

Klagepunktet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

- ⁹⁰ Sagsøgeren har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse skader hans interesser uforholdsmæssigt. Efter hans opfattelse kunne man have reduceret den del af hans pensionsrettigheder, der kunne udbetales som et engangsbeløb, i stedet for at ophæve muligheden herfor, uden at det havde medført finansieringsproblemer for fonden. Endvidere har han udbedt sig præcise oplysninger fra Parlamentet om, hvor mange medlemmer, tidligere medlemmer og retssuccessorer i forhold til disse der er berørt af præsidiets beslutninger af 9. marts og 1. april 2009.
- ⁹¹ Indledningsvis bemærkes, at lovligheden af fællesskabslovgivning er betinget af, at de midler, der bringes i anvendelse, er egnede til at virkeliggøre det formål, der lovligt forfølges med de pågældende bestemmelser, og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at virkeliggøre dette, og såfremt der er mulighed for at vælge mellem flere egnede foranstaltninger, skal [principielt] den mindst bebyrdende foranstaltning vælges (Rettens dom af 5.6.1996, sag T-162/94, NMB France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 427, præmis 69).
- ⁹² Endvidere skal lovligheden af en fællesskabsretsakt ifølge et almindeligt princip i fællesskabsretten bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt (jf. kendelse afsagt af Rettens præsident den 30.10.2003, forenede sager T-125/03 R og T-253/03 R, Akzo Nobel Chemicals og Akcros Chemicals mod Kommissionen, Sml. II, s. 4771, præmis 69 og den deri nævnte retspraksis; jf. i denne retning Domstolens dom af 17.5.2001, sag C-449/98 P, IECC mod Kommissionen, Sml. I, s. 3875, præmis 87, og Rettens dom af 12.12.2000, sag T-296/97, Alitalia mod Kommissionen, Sml. II, s. 3871, præmis 86). I modsætning til hvad sagsøgeren gjorde gældende under retsmødet, kan en eventuel senere positiv udvikling i den supplerende pensionsfonds aktiver derfor ikke tages i betragtning ved

prøvelsen af forholdsmæssigheden af de foranstaltninger, der blev truffet inden for rammerne af præsidiets beslutning af 1. april 2009.

— Lovligheden af det forfulgte formål

⁹³ For så vidt angår lovligheden af det forfulgte formål henviste præsidiets vedtagelsen af dets beslutning af 1. april 2009 til fire formål, der skulle opfyldes, nemlig:

— Det skal sikres, at medlemmer, som har betalt bidrag til den supplerende pensionsordning, oppebærer pension inden for rammerne af ordningen.

— Økonomiske virkninger for de europæiske skatteydere skal undgås i så vid udstrækning som muligt.

— Det skal sikres, at samtlige omkostninger fordeles retfærdigt og under behørig hensyntagen til nødvendigheden af at forklare offentligheden beslutningerne.

— Pensionsfondens likviditet skal bevares i så vid udstrækning som muligt.

⁹⁴ Parlamentet kunne ved udøvelsen af sine beføjelser til at fastsætte bestemmelser for den supplerende pensionsordning (jf. præmis 64 ovenfor) lovligt forfølge de nævnte formål.

— De trufne foranstaltningers egnethed til at virkeliggøre det forfulgte formål

- 95 Med hensyn til, om de trufne foranstaltninger er egnede til at virkeliggøre det forfulgte formål, henvises til pensionsfondens økonomiske situation i begyndelsen af 2009, således som den bl.a. beskrives i punkt 4-6 i notatet fra Parlamentets generalsekretær til præsidiets medlemmer af 1. april 2009 og i første og anden betragtning til præsidiets beslutning af 1. april 2009. Situationen kendetegnedes af en klar forværring på grund af virkningerne af den igangværende finansielle og økonomiske krise og faren for, at fondens disponible likvide midler som følge af, at bidragene fra de tilsluttede ville ophøre, når statuten trådte i kraft i juli 2009, og at investeringerne gav et utilstrækkeligt afkast, fra 2010 ville være utilstrækkelige til, at forpligtelserne til at udbetale pensionerne kunne indfries.
- 96 Navnlig havde udviklingen i værdien af fondens aktiver fra udgangen af 2006 til begyndelsen af 2009 udvist et fald på 28,3 %, således som fremgår af følgende tabel:

	31.12.2006	30.6.2007	30.6.2008	30.9.2008	31.12.2008	28.2.2009
Aktiver- nes værdi (EUR)	202 153 585	218 083 135	189 406 299	180 628 488	159 047 636	144 973 916

- 97 På samme måde var dækningsgraden for de pensioner, der skulle udbetales, som var 92 % den 30. juni 2007, kun 63 % den 31. december 2008.

- 98 Endvidere blev den månedlige udgift til pensionsudbetalinger ifølge notatet af Parlamentets generalsekretær af 1. april 2009 vurderet til 1 000 000 EUR fra og med august 2009. Parlamentet har i sit svar på Rettens skriftlige spørgsmål oplyst, at det den 1. april 2009 blev anslået, at 105 medlemmer, som var tilsluttet den supplerende pensionsordning, ville ansøge om pension i andet halvår 2009. Ved fastlæggelsen af dette tal blev der kun medregnet tilsluttede, som ville fylde 60 år i andet halvår 2009, og der blev lagt en gennemsnitlig andel af nye medlemmer på 50 % til grund. Hvis alle de 105 medlemmer havde anmodet om at modtage 25 % af deres pension som et engangsbeløb, ville det have repræsenteret en yderligere udgift for fonden på ca. 7 900 000 EUR, som på grund af de begrænsede likvide midler, den rådede over, ville have nødsaget den til at realisere en del af sine aktiver til priser, der var stærkt reducerede som følge af den økonomiske krise. Hvad dette angår fremgår det af de rapporter, Parlamentet har fremlagt om pensionsfondens likviditet den 28. februar 2009, at ASBL's og SICAV's samlede likvide midler, dvs. de værdier, der umiddelbart og uden yderligere omkostninger var til rådighed til indfrielse af løbende forpligtelser, på dette tidspunkt androg ca. 5 000 000 EUR.
- 99 De beregninger og prognoser, som Parlamentet har fremlagt, må anses for troværdige. Bl.a. forekommer det samlede beløb på 7 900 000 EUR, som Parlamentet anfører for så vidt angår det tilfælde, at alle de 105 medlemmer, der kunne have ansøgt om pension i andet halvår 2009, havde anmodet om at få 25 % af deres pension udbetalt som et engangsbeløb, realistisk. Det svarer således til et gennemsnit på ca. 75 250 EUR pr. tilsluttet, hvilket er af samme størrelsesorden som det engangsbeløb på lidt over 81 400 EUR, hvorpå sagsøgeren havde kunnet gøre krav på grundlag af artikel 4 i regulativet af 12. juni 1990, der blev ophævet ved præsidiets beslutning af 1. april 2009.
- 100 På baggrund af det ovenstående som helhed forekommer det, at præsidiets beslutning af 1. april 2009, herunder navnlig ophævelsen af muligheden for at modtage en del af pensionen som et engangsbeløb, var egnet til umiddelbart at undgå en likviditetskrise for pensionsfonden, en realisering af værdipapirer på ugunstige betingelser

og et ikke ubetydeligt indtægtstab. Derved var foranstaltningen egnet til at virkeliggøre det fjerde af de formål, der angives i præmis 93 ovenfor. Endvidere var den egnet til i det mindste at fremme de tre øvrige formål, skønt den givet ikke var tilstrækkelig til at virkeliggøre dem. Under alle omstændigheder gik den ikke ud over, hvad der var nødvendigt for at opfylde formålene, således som det kræves i den retspraksis, hvortil der henvises i præmis 91 ovenfor.

101 Sagsøgeren har ikke generelt bestridt pensionsfondens økonomiske situation, således som den beskrives i præmis 95-98 ovenfor, men har fremsat tre argumenter for at bestride, at de foranstaltninger, der blev truffet inden for rammerne af præsidiets beslutning af 1. april 2009, var nødvendige.

102 For det første har sagsøgeren henvist til en udtalelse af Parlamentets uafhængige aktuareksperter, som blev afgivet inden for rammerne af en undersøgelse foretaget af et aktuarrådgivningsselskab. I undersøgelsen, der blev finansieret af Parlamentet og foretaget i november 2007, analyseres pensionsfondens økonomiske situation med henblik på virkningerne af ikrafttrædelsen af statuten for medlemmerne fra og med 2009. Punkt 4 i sammenfatningen af undersøgelsen har følgende ordlyd:

»De omregningsfaktorer, der anvendes ved udbetaling som engangsbeløb, er, sammenlignet med de tilsvarende omregningsfaktorer i tabellerne vedrørende Det Forenede Kongerige divideret med fire, næsten neutrale. Hvis et medlem vælger udbetaling som et engangsbeløb, når den pågældende når pensionsalderen, bidrager det ikke til et finansieringsmæssigt underskud og påvirker ikke størrelsen af det bidrag, der betales af Europa-Parlamentet og dets medlemmer.«

103 Det bemærkes i denne forbindelse, at undersøgelsen blev afsluttet i november 2007 på grundlag af oplysninger, som var blevet ajourført den 30. juni 2007. Således som det udtrykkeligt anføres i undersøgelsen, bygger den på antagelser, der efter al

sandsynlighed adskiller sig fra den faktiske fremtidige udvikling. Eksempelvis går undersøgelsens forfattere ud fra den antagelse, der bygger på en fremskrivning af udviklingen før den 30. juni 2007, at fondens aktiver vil give et årligt afkast på 6,99%. Således som det fremgår af tabellen i præmis 96 ovenfor, udviklede værdien af aktiverne sig imidlertid konstant negativt fra den 30. juni 2007 til den 28. februar 2009, og den faktiske udvikling modsagde følgelig antagelserne om afkastet.

- 104 Konklusionerne i aktuarundersøgelsen, som bygger på åbenbart forældede data og antagelser, der viste sig at være fejlagtige den 1. april 2009, er derfor ikke relevante for den økonomiske situation, den supplerende pensionsfond befandt sig i, da præsidiets beslutning blev vedtaget samme dag. De kan navnlig ikke svække de forudberegninger, der blev foretaget i februar 2009 vedrørende den økonomiske situation, således som den fremstod på dette tidspunkt.
- 105 Det argument, der bygger på udtalelsen af forfatterne til aktuarundersøgelsen, må derfor forkastes.
- 106 For det andet fremlagde sagsøgeren under retsmødet referatet af et møde i bestyrelsen for SICAV den 3. december 2008. I punkt 10 i referatet, der bærer overskriften »Rapport fra Investeringsudvalget«, hedder det:

»Det er blevet rapporteret og noteret, at fonden efter valget til Europa-Parlamentet i juni 2009 vil blive anmodet om at udbetale ca. 6-7 mio. EUR som engangsbeløb til nye pensionister under ordningen. [Den bank, som forvalter fonden] må derfor råde over tilstrækkelige disponible likvide midler i fonden til at kunne efterkomme anmodningerne i august 2009.«

- 107 Ifølge sagsøgeren fremgår det af denne passage, at der på dette tidspunkt var truffet foranstaltninger til at sikre, at der i august 2009 ville være tilstrækkelige disponible likvide midler til at efterkomme de anmodninger om udbetaling af engangsbeløb, som kunne forventes at blive fremsat af nye pensionister blandt de medlemmer, der var tilsluttet den supplerende pensionsordning.
- 108 Således som Parlamentet med rette anførte under retsmødet, og således som det har anført i sine bemærkninger af 8. april 2011, viser den passage, der gengives i præmis 106 ovenfor, imidlertid kun, at det var nødvendigt at stille yderligere likvide midler til rådighed for at gøre det muligt for pensionsfonden at efterkomme de forventede anmodninger om udbetaling af engangsbeløb i august 2009, og at det ville blive nødvendigt at realisere værdipapirer i dette øjemed. I modsat fald ville det ikke have været nødvendigt at fremhæve, at det var nødvendigt at træffe foranstaltninger i denne henseende. Passagen viser derimod ikke, at ophævelsen af muligheden for at anmode om udbetaling af en del af pensionen som et engangsbeløb ikke var egnet til at gøre det muligt for pensionsfonden at undgå at skulle realisere værdipapirer på ugunstige betingelser i 2009.
- 109 Det argument, der bygger på referatet af mødet i bestyrelsen for SICAV den 3. december 2008, må derfor forkastes, idet det er uforholdsmæssigt at tage stilling til, om dette bevismiddel kan admitteres.
- 110 For det tredje har sagsøgeren gjort gældende, at værdien af pensionsfondens likvide midler androg ca. 8 000 000 EUR den 28. februar 2009 og ikke ca. 5 000 000 EUR, således som Parlamentet har hævdet (jf. præmis 98 ovenfor). Hvad dette angår fremlagde sagsøgeren dels under retsmødet den fuldstændige udgave af rapporten om værdien af pensionsfondens aktiver den 28. februar 2009 (herefter »2/2009-rapporten«), som de af Parlamentet fremlagte rapporter om fondens likviditet (jf. præmis 98 ovenfor) er en del af. Ifølge sagsøgeren fremgår det af 2/2009-rapporten, at SICAV rådede over en likvid beholdning på 6 921 988 EUR og ikke på 3 869 848,69 EUR som anført i den

af Parlamentet forelagte rapport. Dels har han bilagt sine bemærkninger af 25. maj 2005 en e-mail-korrespondance fra marts 2011. Den første e-mail blev tilsendt pensionsfondens forretningsfører den 30. marts 2011 af et medlem af pensionsfondens Investeringsudvalg og indeholder bl.a. følgende passage:

»Den samlede likvide beholdning ved udgangen af februar 2009 androg ca. 8 mio. EUR:

SICAV's likvider: 6 885 045 EUR (inklusive 3 869 848 EUR — s. 11 i package 2009 02 27 NAV)

ASBL's likvider: 1 172 163 EUR.«

- ¹¹¹ Hvad for det første angår sagsøgerens argument om, at det beløb på 6 885 045 EUR, der angives i slutningen af linjen »CASH amount« (likvid beholdning) i tabellen »Asset distribution« (fordeling af aktiver) i 2/2009-rapporten, skal medtages i beregningen af SICAV's likvide midler, henviser dette tal — således som Parlamentet anførte under retsmødet — klart ikke til midler, som umiddelbart står til rådighed for SICAV, men til beløb, som SICAV var i besiddelse af i forskellige valutaer på investeringskonti, og som derfor som helhed ikke var umiddelbart disponible uden omkostninger. I modsat fald havde det kunnet forventes, at de nævnte beløb var indeholdt i rapporten om SICAV's likvide midler, som er en del af 2/2009-rapporten. Derimod må det beløb på 3 869 848 EUR, som anføres i rapporten om SICAV's likvide midler, anses for at indgå i beløbet på 6 921 988 EUR i slutningen af linjen »CASH amount« i tabellen »Asset distribution«.

- 112 Hvis, for det andet, værdien af ASBL's likvide midler, som i den e-mail af 30. marts 2011, der gengives i præmis 110 ovenfor, angives som 1 172 163 EUR, svarer til den, som angives i 2/2009-rapporten, svarer det beløb på 6 885 045 EUR, der angives for SICAV's likvide midler, ikke til nogen af tallene i 2/2009-rapporten. Eftersom parterne ikke har bestridt den materielle rigtighed af de i 2/2009-rapporten anførte tal, således som sagsøgeren fremlagde dem under retsmødet, og da sagsøgeren intet har oplyst om grundlaget for beregningen af beløbet på 6 885 045 EUR, og om, hvorfor dette tal skal veje tungere end dataene i 2/2009-rapporten, kan oplysningerne i e-mailen ikke påvirke de konklusioner, der drages i præmis 98 ovenfor om værdien af pensionsfondens likvide midler den 28. februar 2009.
- 113 For det tredje må det, i modsætning til hvad sagsøgeren har hævdet i sine bemærkninger af 25. maj 2005, fastslås, at de bidrag, Parlamentet betalte for februar 2009 — på samme måde som de bidrag, der blev betalt af de medlemmer, som var tilsluttet pensionsfonden, for denne måned — angives under overskriften »Bidrag« i den rapport om ASBL's likvide midler, som er en del af 2/2009-rapporten.
- 114 De argumenter, der bygger på 2/2009-rapporten og det materiale, som sagsøgeren har bilagt sine bemærkninger af 25. maj 2005, må derfor forkastes, idet det er ufornuddent at tage stilling til, om det nævnte materiale kan admitteres som bevismidler.

— Valget af den mindst bebyrdende foranstaltning

- 115 Hvad endelig angår valget af den mindst bebyrdende foranstaltning har sagsøgeren gjort gældende, at det var uforholdsmæssigt at afskaffe enhver mulighed for, at de medlemmer, som er tilsluttet den supplerende pensionsordning, kan modtage en

del af deres pension som et engangsbeløb, når man eventuelt havde kunne begrænse, hvor stor en procentdel af pensionen, der kan kapitaliseres tidligt eller som et engangsbeløb.

- 116 Hvad dette angår forudsættes det i de overslag, som gengives i præmis 98 ovenfor, at samtlige 105 tidligere medlemmer, der var tilsluttet den supplerende pensionsordning og kunne anmode om deres pension i andet halvår 2009, ville vælge at modtage den maksimale andel, nemlig 25 %, af deres pension som et engangsbeløb. Det er således korrekt, at disse tal svarer til den værst tænkelige situation, og at det er muligt, at fondens faktiske udgifter var mindre i andet halvår 2009. Imidlertid kunne denne situation under alle omstændigheder ikke udelukkes. Desuden var det i den økonomiske situation, hvori pensionsfonden befandt sig, således som den er beskrevet ovenfor, nødvendigt at indtage en forsigtig holdning og i så høj grad som muligt bevare fondens kortfristede likvider. Det gælder så meget mere, når det tages i betragtning, at de trufne foranstaltninger, som nævnt i præmis 100 ovenfor, i realiteten ikke var tilstrækkelige til at opfylde tre af deres fire formål, herunder navnlig det andet formål, nemlig at undgå økonomiske virkninger for de europæiske skatteydere. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at ophævelsen af udbetalingerne som engangsbeløb var neutral i aktuarmæssig henseende. Andre foranstaltninger, som kunne have været overvejet, f.eks. en nedsættelse af pensionerne eller en forhøjelse af bidragene, og som utvivlsomt ville have været mere egnede til at fremme eller endog opfylde de tre andre formål, ville derimod have medført en reduktion af den aktuarmæssige værdi af de pensioner, de tilsluttede kunne forvente. Ophævelsen af de særlige udbetalingsmåder, herunder navnlig muligheden for at få udbetalt en del af pensionen som et engangsbeløb, var derfor den mindst bebyrdende foranstaltning for de medlemmer, som var tilsluttet den supplerende pensionsordning.
- 117 Det følger af det ovenstående, at ophævelsen af muligheden for at få udbetalt en del af pensionen som et engangsbeløb overholdt proportionalitetsprincippet.

118 Det andet anbringende må derfor forkastes.

Det tredje anbringende om tilsidesættelse af omkostningsregulativets artikel 29

119 Sagsøgeren har gjort gældende, at præsidiets tilsidesatte omkostningsregulativets artikel 29 ved ikke at rådføre sig med Parlamentets generalsekretær og dets kvæstorkollegium, før det vedtog beslutningen af 1. april 2009.

120 Indledningsvis bestemmes det i omkostningsregulativets artikel 29, at »[k]væstorerne og generalsekretæren overvåger ifølge formandens anvisninger fortolkningen og den nøje anvendelse af [omkostningsregulativet]«.

121 Det fremgår klart af denne ordlyd, at artikel 29 kun omfatter fortolkningen og anvendelsen af omkostningsregulativet og ikke ændringer af dette. Endvidere havde præsidiets beføjelse til at ændre omkostningsregulativet, således som det blev anført i præmis 64 ovenfor.

122 Desuden blev, således som det fremgår af notatet af Parlamentets generalsekretær af 1. april 2009, beslutningen af 1. april 2009 truffet af præsidiets efter forslag fra generalsekretæren, og i henhold til artikel 21, stk. 2, i Parlamentets forretningsorden i den version, som gælder i forhold til sagens faktiske omstændigheder, deltager kvæstorerne i præsidiets møder med rådgivende funktion.

123 Sagsøgerens tredje anbringende må derfor forkastes.

Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af princippet om, at kontrakter skal opfyldes i god tro

124 Sagsøgeren, der har påberåbt sig, at der foreligger et aftaleforhold mellem ham og Parlamentet, har gjort gældende, at præsidiets beslutninger af 9. marts og 1. april 2009 ikke kun er afhængige af aftaleparternes vilje, men også er ækvivalente med et aftalebrud. Han har tilføjet, at selv om hans rettigheder følger af en aftale, har Retten kompetence til at bedømme lovligheden af den anfægtede afgørelse, som kan adskilles fra aftalen mellem ham og Parlamentet.

125 Dette anbringende bygger på den antagelse, at forholdet mellem sagsøgeren og Parlamentet har karakter af en aftale. Som anført i præmis 58-61 ovenfor følger imidlertid forholdet af den i statuten fastlagte forbindelse mellem sagsøgeren og Parlamentet og henhører følgelig under de beføjelser som offentlig myndighed, som Parlamentet er tillagt for at kunne udføre sin opgave i henhold til traktaterne.

126 Det fjerde anbringende må derfor forkastes.

127 Da samtlige de anbringender, som sagsøgeren har fremsat til støtte for sin ulovlighedsindsigelse mod præsidiets beslutning af 1. april 2009, er blevet forkastet, må indsigelsen forkastes. Heraf følger, at beslutningen af 1. april 2009 udgjorde et gyldigt grundlag for den anfægtede afgørelse. I overensstemmelse med hvad der anføres i præmis 30 ovenfor, må Parlamentet derfor frifindes i det hele.

Sagens omkostninger

¹²⁸ I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, bør det pålægges ham at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Parlamentets påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Fjerde Afdeling):

- 1) **Europa-Parlamentet frifindes.**
- 2) **John Robert Purvis betaler sagens omkostninger.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. oktober 2011.

Underskrifter

II - 7284

Indhold

Retsforskrifter	II - 7240
Tvistens baggrund	II - 7248
Retsforhandlinger og parternes påstande	II - 7249
Retlige bemærkninger	II - 7250
1. Konsekvenserne af nærværende dom	II - 7250
2. Realiteten	II - 7251
De fremsatte anbringender og ulovlighedsindsigelsen	II - 7251
Rækkevidden af ulovlighedsindsigelsen	II - 7252
Det første anbringende	II - 7255
Første led om tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder	II - 7255
Andet led om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning	II - 7260
— Klagepunktet om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet	II - 7260
— Klagepunktet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning	II - 7264
Det andet anbringende om tilsidesættelse af ligebehandlings- og proportionalitetsprincippet	II - 7267
Klagepunktet om tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet	II - 7267

Klagepunktet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet	II - 7272
— Lovligheden af det forfulgte formål	II - 7273
— De trufne foranstaltningers egnethed til at virkeliggøre det forfulgte formål	II - 7274
— Valget af den mindst bebyrdende foranstaltning	II - 7280
Det tredje anbringende om tilsidesættelse af omkostningsregulativets artikel 29 ..	II - 7282
Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af princippet om, at kontrakter skal opfyldes i god tro	II - 7283
Sagens omkostninger	II - 7284